

Imants Kalniņš

Liepājas Simfoniskais orķestris
Pēteris Endzelis, oboja
Māris Sirmāis, diriģents
Atvars Lakstīgala, diriģents

Imants Kalniņš

Liepāja Symphony Orchestra

Latvia
100

SKANI

Imants Kalniņš (1941)

Liepājas Simfoniskais orķestris / Liepāja Symphony Orchestra
 Pēteris Endzelis, oboja / oboe
 Māris Sirmāis, diriģents / conductor
 Atvars Lakstīgala, diriģents / conductor (2.-5.)

CD 1

1. Santakrusa /
 Santa Cruz (2015) / 05:32

Piektā simfonija /
 Symphony No. 5 (1979)

2. Allegro appassionata / 11:43
 3. Sostenuto dolce / 14:10
 4. Allegretto festivo / 8:42
 5. Largo con grazia / 10:15

CD 1

Obojas koncerts /
 Oboe Concerto (2012)

1. ♩ = 120 / 8:31
 2. ♩ = 60 / 9:32
 3. ♩ = 80 / 9:55

Septītā simfonija /
 Symphony No. 7 (2015)

4. Allegro / 9:40
 5. Andante / 6:34
 6. Allegro / 7:39
 7. Grave / 13:08

Recorded at Great Amber Concert Hall, Liepāja

Sound engineer: Normunds Slava
 Editing, mixing, mastering: Normunds Slava
 Booklet text: Imants Zemzaris
 English translation: Amanda Zaeska
 Text editor: Ināra Jakubone
 Cover photo: Aigars Prūsis
 Photos: Jānis Vecbrālis
 Design: Gundega Kalendra, Raugs.eu
 Executive producer: Egīls Šēfers

© LMIC/SKANI 067, Liepāja Symphony Orchestra, 2018
 © LMIC/SKANI 067, 2018
 booklet in English / buklets latviski
 www.skani.lv

TT 102:13

Imants Kalniņš

Imants Kalniņš entered the Latvian music scene in the 1960s with symphonic ambitions. His first two symphonies, the Cello Concerto and Concerto for Orchestra followed each other in quick succession. Critics praised Kalniņš' vivid and unique style, referring also to his influences, the greatest of which was perhaps Shostakovich. The Latvian may have felt close to the Russian composer's music and found it understandable; after all, they worked at the same latitude and approximately the same time.

However, Kalniņš was unsatisfied with the fact that his work resounded only in concert halls and mostly amongst music experts. He wished to address a much wider audience and other groups in society. At the time, he even commented that he would like to live during a revolution and write songs...

In fact, from the very beginning of his career, Kalniņš also worked in the field of theatre and cinema music, where he composed many songs that have remained popular to the present day and even become folklorised to a certain extent. He founded a rock group, for which he wrote his first rock ballads set to provocative lyrics by contemporary poets and which were quite uncomfortable for the regime at that time.

Kalniņš wrote his Symphony No. 4 in 1973. It is the most conflicting piece in the composer's entire oeuvre, combining both the academic and non-academic spheres into a single genre called a "rock symphony".

This combination of genres has remained present in almost all of Kalniņš' work since the Symphony No. 4. Perhaps less or more pronounced, but it exists nonetheless, despite the fact that Kalniņš himself often distinguishes his compositions as "acad." or "non-". A rock aesthetic and philosophy is a defining characteristic of his musical thought. Taken more broadly, Kalniņš' music could be deemed a contribution to the counterculture, although surely to the erudite wing thereof.

•

Because it embodies elements that are typical of his music in general, the symphonic miniature **Santakrusa** (Santa Cruz, 2015) can be considered a calling card for Kalniņš' orchestral style. Sounding together with the muted violin *pizzicato*, the harp, celesta, small bells and small percussion (sometimes also piano and bells) create a light, transparent and unobtrusive accompanying organism that maintains the rhythmic pulse. The effect resembles a substantial, muffled Aeolian harp or, more likely, Aeolian guitar. The cantilenas by string instruments or the deeply picturesque imagery of the woodwinds flourish against this ethereal "Kalniņš gamelan" backdrop. Melodies blossom out.

Themes from *Santakrusa*, arranged for a chamber group, were played during the production of *Santa Cruz* by Max Frisch at the Latvian National Theatre in 2007.

But that is not all there is to Kalniņš. While writing his full-length, four-part symphonic cycle, he had to build up orchestral muscles, so-called orchestral flesh. The same happened with the **Symphony No. 5** (1979), in which the themes intertwine in expressive, dramatic webs of counterpoint. Because the symphony's concept follows the spirit's thorny road from uncertainty to harmony.

And here, too, the themes and melodies serve as the main carriers of the content. So metaphorically full and expressive are they that each seems to hide a well-known archetype or symbol. Like a kind of opera – there is no text, but the personalities are nevertheless

recognisable. For example, the clarinet playing in the high register in the first part appears like a Clown or Jester, neither good nor bad but shining a light on the will-o'-the-wisps and doubts. Or the bassoons in the low register in the second part and variations, which are like the Old Wise One (Beekeeper) or perhaps the Soothsayer, Priest, Teacher, Guru. Elsewhere we might hear the forge scene from Rainis' drama *Spēlēju, dancoju* (I Played, I Danced) or the button moulder from Henrik Ibsen's *Peer Gynt*. These figures also come to the fore in the search for harmony.

The Symphony No. 5 culminates in the finale, the peak of enlightenment, which quotes the magically sacred and purifying Latvian folk song "Caur sidraba birzi gāju" (I Walked Through the Silver Birch Grove). But we must remain alert, because the melody is played in counterpoint with the unstable minor/major-second motif from the beginning of the symphony. Each point of reaching harmony is relative and opens the way to a new process of comprehension.

•

Is Imants Kalniņš inseparably bound to music? Of course, yes. Let his generous contribution to the genres of symphony, opera and oratory as well as his hundreds of songs, countless melodies and sensitive experience of the world expressed specifically through melos speak for itself. And still, he has always saved some room for new, universal discoveries in other fields as well, fields not necessarily linked with music.

For example.

His good command of foreign languages has allowed him to become acquainted with contemporary literature from abroad, including philosophical and esoteric literature.

He has an interest in Eastern cultures and can even write in hieroglyphics. Such things can be learned, acquired.

He put a new wooden-shingle roof on a 200-year-old building in an indescribably beautiful part of Latvia. Shingle by shingle, layer upon layer. This, too, can be learned, if shown by a good, wise mentor. Later, a number of Kalniņš' most significant works were composed under this roof.

When Latvia regained its independence, Kalniņš and other visible personalities were elected to the Saeima, Latvia's parliament. The temptation to participate in the building of one's country from the bottom up was great. However, contemporaries were perplexed when Kalniņš began working on the Saeima's budget and finance committee. How can that be – he's a musician! But sometimes the musician's profession also demands a large amount of exactness. Besides, all of that can be learned, acquired.

And then came a time when Kalniņš realised that a certain important job had not yet been done, and so he tackled it himself. Namely, he translated the Quran into Latvian. Because, as he said himself, one should not unintentionally forget about almost a billion and a half people in the world today who belong to the Islamic faith, about their social and humanitarian situation at the borders of continents, in humanity's hotspots. This can be accomplished, this can be done. Kalniņš' translation into Latvian of the sacred text was published in 2011 (the same year that poet Uldis Bērziņš published his own translation of the Quran) and became a gift to his country and himself.

•

Years of work in the Saeima and the Saeima committee. The ideal and the pragmatic. Daydreams and reality. And – along with the satisfaction that came from one's accomplishments – the realisation of how politics (this 'sausage', in Otto von Bismarck's apt comparison) are done was, unfortunately, also unavoidable. Politics probably do not inspire one to new heights of the imagination...

I therefore feel that the **Oboe Concerto** (2012) was Kalniņš' desire to counter the distorted aspects of life with pure beauty and unmuddled harmony filled with the endorphins of human and familial joy.

Kalniņš' melodies have changed. The broad melodic lines of the past have divided into many smaller multi-motifs which, when endlessly strung together, now form ornamental, arabesque-like ritual patterns.

Kalniņš' symphonies are separated by relatively long periods of time. Twenty-two years between Symphony No. 5 and No. 6, fourteen years between No. 6 and No. 7. For Kalniņš, each symphony is like an important boundary; he seems to fill each symphony with conclusions and verities he has collected over a longer period of time. This is what makes these works so saturated and significant in terms of content. It is no coincidence that he has used his newest substantial work to look back on the path he has taken in life up to this point, also touching upon some very intimate memories.

(Perhaps this is why one is unwittingly reminded of Sergei Prokofiev's Lyrical Symphony No. 7, his last, which served as a resigned farewell from his most productive years and the lighter moments of life.)

The first parts of the **Symphony No. 7** (2015) lead the listener into a warm, lyrical world that resembles a neo-realistic film from the 1950s, when Kalniņš' was a youngster. Like the legs of passing pedestrians seen through a basement window. Here a pair of pretty legs dressed in cotton stockings and locally manufactured ballet flats. Here a pair of legs in kirza boots. A company of soldiers marching by to the accompaniment of a brass band. A joyful celebration. A childish delight in the happy life lived in the happiest country in the world. Here we also hear something akin to music-school repertoire, perfectly and accurately mastered. So where does the occasional feeling of chilling dread come from?

Further in the composition this small world unavoidably leads to a bigger world, where thousands and millions of people, religions and cultures collide like tectonic plates on the surface of the earth. Lovelessness and hatred accumulate. The potentially inevitable nears in an unshakeable bolero step.

These possibly subjective "film frames" should not be made absolute, because Kalniņš himself has not provided a programme of any sort. However, the chronology attests to the fact that this symphony was composed on the heels of his translation of the Quran, and it also coincided with the performance of Michel Houellebecq's *Submission* at the New Riga Theatre...

•

Santakrusa, the Oboe Concerto and Symphony No. 7 premiered in early 2016 at concerts in Liepāja, Cēsis and Rēzekne held in honour of Kalniņš' 75th birthday. All three of these cities are home to new concert halls with excellent acoustics, and they are definitely a part of the Latvian success story as imagined by the composer. The musicians, for their part, were the same as those heard on this recording: the Liepāja Symphony Orchestra, oboist Pēteris Endzelis, conductor Māris Sirmāis.

The recording of Symphony No. 5 was led by conductor Atvars Lakstīgala. The Liepāja Symphony Orchestra, under the direction of Lakstīgala, also recorded one of the first SKANI albums, namely, Kalniņš' Symphony No. 4 and the Concerto for Cello and Orchestra (soloist Marta Sudraba, 2015).

Atvars Lakstīgala was the principal conductor of the Liepāja Symphony Orchestra from 2010 to 2017. Since 2009 he has been a regular guest conductor at the Latvian National Opera. He played French horn professionally from 1997 until 2010 both as a soloist and as a member of various chamber ensembles and orchestras. Lakstīgala has won several international competitions. He has also been nominated for the Latvian Great Music Award several times and won the prestigious award in 2010 for best debut.

With the Liepāja Symphony Orchestra, Lakstīgala performed a large number of works by composers from Latvia and abroad, conducted concerts throughout Latvia and toured Europe and Asia with the orchestra.

Critics and music lovers alike have praised Lakstīgala's performances with the Orchestra Sinfonica di Bari, the Orchestra Sinfonica di Roma, the Lithuanian National Symphony Orchestra, the Milli Reasürans Chamber Orchestra in Istanbul, the Philharmonie Südwestfalen, the Kammerphilharmonie Graubünden, and the Orquestra Jazz Sinfônica in São Paulo. He has also conducted Sergei Prokofiev's Cinderella with the Scottish Ballet in Glasgow, Inverness and Aberdeen.

Lakstīgala graduated from the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music, where he concentrated on French horn performance, wind orchestra conducting and symphonic orchestra conducting. He studied for his master's degree under Lutz Köhler at the Berlin University of the Arts (UdK-Berlin).

Oboist **Pēteris Endzelis** began learning to play the oboe under Uldis Urbāns at the Emīls Dārziņš Music School. He continued his studies at the Liepāja Music College and later under Vilnis Pelnēns at the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music. He was the principal oboist for the Liepāja Symphony Orchestra from 1998 to 2005, and since 2001 he has been the principal oboist of the Latvian National Opera Orchestra. Since 2011 Endzelis has also led the oboe section of the Sinfonietta Rīga chamber orchestra. He has performed as a soloist with Gidon Kremer and the Kremerata Baltica chamber orchestra, with cellist Marta Sudraba in some of Europe's most famous concert halls, and also with the Liepāja Symphony Orchestra and the Latvian National Opera Orchestra. He regularly performs with the Nordic Symphony Orchestra, the Tallinn Chamber Orchestra and the Latvian National Symphony Orchestra. In 2010 Endzelis received the Latvijas Gāze Annual Award for Best Orchestra Musician.

Conductor **Māris Sirmāis** is a pillar and catalyst of Latvian choir culture. He had led thousands of singers in Song Festival concerts as well as professional musicians. As a generator of new ideas, many grandiose projects have been born under his leadership. Sirmāis has been the artistic director of the State Choir "Latvija" since 1997. He also helped establish the youth choir Kamēr..., one of the most vivid symbols of Latvian culture, and was its principal conductor from the choir's founding in 1990 until 2012. Sirmāis is a professor and the head of the Department of Choral Conducting at the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music and has served on juries for international choir and choral conducting competitions. He is a recipient of the Order of the Three Stars, an honorary member of the Latvian Academy of Sciences, and has received numerous titles and awards for his cultural achievements and the popularisation of Latvia throughout the world.

Sirmāis earned a bachelor's degree in choir conducting from the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music, where he studied under Ludmila Pismennaja, and has a master's degree from Imants Kokars' conducting class at the Academy. He continued his education in orchestral conducting under Prof. Martin Sieghart at the University of Music and Performing Arts Graz in Austria. Sirmāis regularly performs with Latvia's professional orchestras and has conducted the Kremerata Baltica chamber orchestra, the Musica Viva chamber orchestra in Moscow, the Umeå Symphony Orchestra, Helsinki Strings, and the Evgeny Svetlanov State Academic Symphony Orchestra. He has also collaborated with world-renowned soloists, including Maxim Rysanov, Kristīna Blaumane, Egils Siliņš, Aleksandrs Antoņenko, Julius Berger, Gidon Kremer, Nicolas Altstaedt, Douglas Webster, Inese Galante and others.

In 1881 the first philharmonic orchestra in the Baltic countries was founded in Liepāja. Presently it is known under the name **Liepāja Symphony Orchestra** and has become a key promoter of Latvian composers' music and initiator of creativity not only in the Kurzeme region but throughout Latvia. Since 2010 the Liepāja Symphony Orchestra has been granted the status of a national orchestra, and its chief conductor since the 2017/2018 season is Gintaras Rinkevicius.

In 2006 the orchestra was awarded the Great Music Award, the highest Latvian state award in music. It has also won the Annual Latvian Music Recording Award six times.

Proof of the artistic excellence of the Liepāja Symphony Orchestra is its participation at openings of such significant music centres as the Gors acoustic concert hall in Rēzekne, the renovated "Ziemeļblāzma" Culture Palace in Riga and the National Library of Latvia.

The Liepāja Symphony Orchestra has performed for audiences in a number of countries, including Austria, Spain, Sweden, Poland, Malaysia, Oman, Lithuania, Greece, Estonia, China, India, Japan and others.

The Liepāja Symphony Orchestra takes particular interest in Latvian composers and promoting their work. It has commissioned a number of new pieces of symphonic music and has been the first to perform them. The orchestra has also recorded in collaboration with such well-known record labels as *Odradek Records*, *Toccata Classics*, *Wergo*, *SKANI* and others.

Atvars Lakstīgala

Pēteris Endzelis, Māris Sirmāis

Pagājušā gadsimta sešdesmitajos gados Imants Kalniņš ienāk latviešu mūzikā ar simfonika ambīcijām. Pirmās divas simfonijas, Čellokoncerts, Koncerts orķestrim blīvi seko cits citam. Kritika uzteic komponista spilgtu savdabību, arī atzīmējot labvēlīgās ietekmes – visvairāk varbūt Šostakoviča, jo Šostakovičs taču darbojas tajos pat platuma grādos, ir laikabiedrs, tādēļ tuvs un saprotams.

Tomēr Kalniņu neapmierina viņa darbu rezonanse vienīgi filharmoniskajās zālēs un pārsvarā mūzikas lietpratēju redzes lokā. Viņš vēlas uzrunāt daudz plašākus sabiedrības slāņus. Tolaik viņš pauž, ka vēlētos dzīvot revolūcijas laikā un rakstīt dziesmas...

Patiesībā jau kopš daiļrades sākumiem Kalniņš paralēli darbojies arī teātra un kino mūzikas laukā, kur viņam tapuši daudzi līdz šai dienai populāri un gandrīz folklorizējušies songi. Nodibinājis pats savu rokgrupu, viņš rada tai savas pirmās roka balādes ar dzejnieku laikabiedru izaicinošiem un konjunktūrai visai neērtiem tekstiem.

Nāk Ceturtā simfonija (1973), pati konfliktējošākā visā Imanta Kalniņa daiļradē, un abas sfēras – akadēmiskā un neakadēmiskā – tajā savienojas vienā žanrā, dēvētā par roksimfoniju.

Kopš Ceturtās šis žanriskais apvienojums pastāv būtībā visos Imanta Kalniņa darbos. Vairāk vai mazāk izteikti vai burtiski, bet pastāv – par spīti tam, ka komponists pats savu opusu sarakstos mēdz diferencēt “acad.” un “non-”. Var runāt par roka estētikas un filozofijas klātbūtni Kalniņa muzikālajā domāšanā vispār. Plašāk skatoties, varētu iekļaut Kalniņa devumu kontrkultūras telpā, bet noteikti – šīs telpas viedajā spārnā.

•

Glūži nelielo kompozīciju **“Santakrusa”** (2015) gribas uzskatīt par Imanta Kalniņa orķestrālā stila vizītkarti, jo tajā rodams tipiskais, arī citos viņa opusos sastopamais. Arfa, čelesta, zvaniņi, smalkā perkusija (citkārt vēl arī klavieres, zvani) kopā ar klusinātiem stīgu *pizzicato* veido vieglu, caurspīdīgu un neuzbāzīgu pavadošo organīsmu, kas uztur ritma pulsu. Tā ir kā viena liela, klusināta Eola kokle vai drīzāk Eola ģitāra. Uz šī ēteriskā “Kalniņa gamelāna” fona tad nu lieliski izplaukst stīgu instrumentu kantilēnas vai koka pūšaminstrumentu tēlainības pilnie dzīpari. Izplaukst melodijas.

2007.gadā “Santakrusas” tēmas aranžētas kamersastāvam, skanēja Latvijas Nacionālā teātra izrādē – Maksa Friša lugā ar tādu pat nosaukumu.

Tomēr tas vēl nav viss Kalniņš. Rakstot pilnmetrāžas četrdaļīga cikla simfoniju, viņam nākas uzaudzēt orķestra muskuļus, orķestra miesu. Tā tas noticis arī **Piektajā simfonijā** (1979), kur tēmas saaukst ekspresīvos, dramatiskos kontrapunktu vijumos. Jo simfonijas koncepts ir gara ērkšķainais ceļš no neziņas uz harmoniju.

Un tomēr arī šeit tēmas, melodijas ir galvenās satura nesējas. Tās ir tik metaforiski izteicošas un piepildītas, ka šķiet: aiz katras no tām vīd kāds labi zināms arhetips, simbols. Kā saveida operā: nav teksta, bet personāži atpazīstami. Nu, piemēram, klarnete augstā reģistrā pirmajā daļā – kā Klauns, Āksts, malduguņu un šaubu spīdinātājs, ne labs, ne ļauns. Vai fagoti zemā reģistrā otrajā, variāciju daļā – kā Vecais Viedais (Bītenieks) vai varbūt Krīvs, Priesteris, Skolotājs, Guru. Iespējams, citviet saklausīsim arī Kalves skatu no Raiņa drāmas “Spēlēju, dancoju”, vai priekšstatīsim sev Pogū lējēju no Henrika Ibsena “Pēra Ginta”. Arī šie tēli nāk pretī harmonijas meklējumu ceļā.

Simfonija kulminē finālā – apskaidrības virsotnē, kur citēta maģiski sakrālā un šķīstījošā latviešu tautasdziesma “Caur sidraba bērzi gāju”. Bet būsīm vēriņi: tā skan kontrapunktā ar nenoturīgo sekundas motīvu no simfonijas sākuma. Ikkatrs harmonijas sasniegšanas brīdis ir relatīvs, tas paver ceļu jaunai izziņas gaitai...

•

Vai Imants Kalniņš ir nesaraucjami pielīgts mūzikai? Protams, jā. Lai runā viņa dāsnaiss pienesums simfonijas, operas, oratorijas žanros, dziesmu simti, melodiju neizsmeļamība, jutīgais pasaules pārdzīvojums tieši caur melosu. Un tomēr Kalniņš arvien ir vēlējies pataupīt sev brīvu telpu arī kādām universālas dabas jaunatklāsmēm citās jomās, bez burtiskas sasaistes ar mūziku.

Piemēram.

Labas svešvalodu zināšanas nodrošina viņam laikmetīgās ārzemju daiļliteratūras, arī filozofiskās un ezoteriskās literatūras iepazīšanu.

Interese par Austrumu kultūrām, līdz pat pašrocīgām iemaņām hieroglifu rakstībā. To var iemācīties, to var apgūt.

Jauns lubiņu jumts, ko Kalniņš pašrocīgi uzsit divsimtgadīgai ēkai neapkrastāmi skaistā Latvijas novadā. Dēlīti pa dēlītim, kārtu pa kārtai – to var iemācīties, ja ierāda labs, vieds padomdevējs. Pēcāk zem šī jumta top virkne Kalniņa nozīmīgāko opusu.

Atjaunojoties neatkarīgai Latvijas valstij, Imants Kalniņš kopā ar citām redzamām personībām tiek deleģēts uz Saeimu (Parlamentu). Liels ir vilinājums piedalīties savas valsts celšanā no pašiem pamatiem. Laikabiedri mulst, kad Kalniņš uzņemas darbu Saeimas Budžeta un finanšu komisijā. Kā tā – viņš taču mūziķis? Bet mūziķa arods kopš mācekļa gadiem jau palaikam pagēr visai krietnu eksaktuma daļu. To var iemācīties, to var apgūt.

Un pienāk brīdis, kad Kalniņš atskārst kāda nacionāli (valstiski) nepadarīta darba faktu un ķeras tam klāt. Viņš latviski tulko Korānu, jo, kā pats komentē, nedrīkstētu nezinīgi aizmirst par turpat pusotru miljardu islāmticīgo mūsdienu pasaulē, par viņu sociālo un humāno situāciju kontinentu robežzonās, karstajos, cilvēciski sāpīgajos punktos. To var veikt, to var spēt. Šis latviskojums iznāk 2011.gadā (vienā gadā ar dzejnieka Ulda Bērziņa Korāna tulkojumu) un kļūst par dāvanu savai zemei un sev pašam.

- Daudzu gadu darbs Saeimā un Saeimas komisijā. Ideālais un pragmatiskais. Izsapņotais un reālais. Un reizē ar gandarijumu par paveikto diemžēl neizbēgami nāk arī atskārta par to, kā politika (šī *desa* – pēc Oto fon Bismarka skumjā salīdzinājuma) tiek taisīta. Diez vai tā liek savicināt spārnus kādam jaunam augstam lidojumam...

Tādēļ **Obojas koncertu** (2012) sajūtu kā komponista vēlmi dzīves nošķiebtajām, destruktīvajām pusēm likt pretī tīru skaistumu, nesaduļķotu harmoniju, kas pildīta ar cilvēciskas, ģimeniskas laimes hormoniem.

Mainījies ir Imanta Kalniņa melodisms. Plašās melodiskās līnijas sadalījušās daudzos mazos multimotīvos, kas, virknēti nebeidzamā virtēnē, nu veido kā arabeskas, kā ornamentāli rituālus zīmējumus.

Imanta Kalniņa simfoniju tapšanas laikus šķir visai garas atstarpes. No Piektās līdz Sestajai – divdesmit divi gadi, no Sestās līdz Septītajai – četrpadsmit. Ik simfonija Kalniņam ir kā svarīga robežzīme, ik simfonijā viņš mēdz ielikt ilgākā laikposmā uzkrātās atziņas, rezumējumus. Tas dara šos opusus saturiski piepildītus, nozīmīgus. Nav nejaušība, ka savā jaunākajā lieldarbā Kalniņš met atskatu uz noieto dzīves ceļu, skardams arī ļoti intīmas atmiņu stīgas.

(Varbūt tādēļ nevilšus te nāk prātā Sergeja Prokofjeva liriskā Septītā, viņa pēdējā – rezignētas atvadas no saules gadiem, dzīves gaišajiem mirkljiem.)

Septītās simfonijas (2015) sākumdaļas ievēd mūs liriski siltā pasaulē, kas atgādina kādu neoreālistisku piecdesmito gadu – Imanta bērnības gadu laika - filmu. Kā caur pagrabstāva lodziņu lūkotas garāmgājēju kājas. Tur daļkājās, kas tērptas kokvilnas zeķēs un vietējā darinājuma laiviņkurpēs. Tur kājas, ieautas kirzas zābakos. Garām aizsoļo kareivju rota pūtēju orķestra pavadībā. Gaiši svētki. Bērnišķs prieks par laimīgo dzīvi vislaimīgākajā valstī uz zemeslodes. Te ieskanas arī kaut kas no mūzikas skolas mācību repertuāra, teicami un akurāti apgūta. Tad no kurienes brīžiem uzvēdi stindzinošais baisums?

Turpinājumā šī mazā pasaule neizbēgami aizved uz lielo, kur kā savveida virszemes tektoniskās plātnes stumdiēdamies saduras ļaužu tūkstoši, miljoni, saduras reliģijas, kultūras. Akumulējas bezmīla, naidis. Nesatricināmā bolero solī tuvojas potenciāli nenovēršamais.

Nevajadzētu šos varbūt subjektīvos “kinokadrus” absolutizēt, jo komponists pats te nekādu programmu nav devis. Tomēr gadskaitļi liecina: simfonijas tapšanas laiks uz pēdām seko viņa veiktajam Korāna latviskojumam un, starp citu, tas sakrīt arī ar Mišela Velbeka romāna “Pakļaušanās” uzvedumu Jaunajā Rīgas teātrī...

-

“Santakrusa”, Obojas koncerts un Septītā simfonija pirmatskaņojumu piedzīvo 2016.gada sākumā Imanta Kalniņa jubilejas koncertos Liepājā, Cēsis un Rēzeknē. Visās šajās pilsētās uzceltas jaunas, skanīgas koncertzāles, kas noteikti ir daļa no komponista izsapņotās Latvijas veiksmes stāsta. Izpildītāji – tie paši, kas šajos ierakstos: Liepājas simfoniķi, obojists Pēteris Endzelis, diriģents Māris Sirmis.

Savukārt tandēmā ar diriģentu Atvaru Lakstīgalu nu tapis Piektās ieraksts. Kopā ar viņu Liepājas simfoniķi 2015.gadā ieskaņoja arī vienu no pašiem pirmajiem SKANI albumiem – ar Imanta Kalniņa 4.simfoniju un Koncertu čellam ar orķestri (soliste Marta Sudraba).

Atvars Lakstīgala bija Liepājas Simfoniskā orķestra galvenais diriģents un mākslinieciskais vadītājs no 2010. līdz 2017. gadam. Kopš 2009. gada pastāvīgs viesdiriģents Latvijas Nacionālajā operā. No 1997. līdz 2010. gadam darbojās kā profesionāls mežradnieks, būdams solists, kameransambļu dalībnieks un dažādu orķestru mākslinieks. Starptautisku konkursu laureāts. Lielās mūzikas balvas vairākkārtējs nominants, 2010. gadā to ieguva kategorijā "Par izcilu debiju".

Ar Liepājas Simfonisko orķestri Atvars Lakstīgala iestudējis vērā ņemamu apjomu Latvijas un citautu komponistu darbu, diriģējis koncertus Latvijas pilsētās un devies turnejās Eiropā un uz Āzijas valstīm.

Kritika un publika augstu novērtējusi Atvara Lakstīgalas muzicēšanu ar Bari simfonisko orķestri, Romas simfonisko orķestri, Lietuvas Valsts simfonisko orķestri, Stambulas Milli Reasürans, Philharmonie Südwestfalen, Kammerphilharmonie Graubünden, Jazz Sinfônica de São Paulo Brazīlijā.

Atvars Lakstīgala studējis maģistrantūrā Berlīnes Mākslu universitātē (UdK-Berlin) pie Luca Kēlera. Pirms tam mācījies Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, ko absolvējis mežraga spēles, pūtēju orķestra diriģēšanas un simfoniskā orķestra diriģēšanas specialitātē.

Obojists **Pēteris Endzelis** obojas spēli sāka apgūt Emīla Dārziņa mūzikas skolā pie Ulda Urbāna, turpinot mācības Liepājas mūzikas koledžā, pēc tam Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas Akadēmijā Viļņā Pelnēna obojas klasē. Bijis oboju grupas koncertmeistars Liepājas Simfoniskajā orķestrī (1998-2005). Kopš 2001. gada – oboju grupas koncertmeistars Latvijas Nacionālās Operas orķestrī. No 2011. gada – arī kamerorķestra Sinfonietta Rīga pirmā oboja. Kā solists uzstājies ar kamerorķestri Kremerata Baltica un Gidonu Krēmeru, ar čellisti Martu Sudrabu Eiropas slavenākajās koncertzālēs, kā arī ar Liepājas Simfonisko orķestri un Latvijas Nacionālās Operas orķestri. Regulāri sadarbojies ar Ziemeļu Simfonisko orķestri un Tallinas kamerorķestri, kā arī ar Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri. 2010. gadā saņēmis AS Latvijas Gāzes Gada balvu Operai kā labākais operas orķestra mūziķis.

Diriģents **Māris Sirmais** ir latviešu kora kultūras balsts un virzītājs, kura suģestijai pakļaujas gan Dziesmu svētku koristu tūkstošu balsis, gan profesionāli mūziķi. Ideju ģenerators, kura vadībā dzimst grandiozi projekti. Kopš 1997. gada – Valsts Akadēmiskā kora Latvija mākslinieciskais vadītājs. Māris Sirmais izauklējis arī vienu no spožākajiem latviešu kultūras simboliem, jauniešu kori Kamēr..., kura galvenais diriģents viņš bija no tā dibināšanas 1990. gadā līdz 2012. gadam. Viņš ir arī Kordiriģēšanas katedras vadītājs un profesors Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, kā arī starptautisku kora un kordiriģentu konkursu žūriju loceklis. Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, Latvijas Zinātņu akadēmijas goda loceklis, saņēmis daudzus titulus un balvas par sasniegumiem kultūrā un Latvijas vārda popularizēšanu pasaulē.

Māris Sirmais bakalaura grādu kordiriģēšanā ieguvis Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā Ludmilas Pismennajas diriģēšanas klasē, savukārt maģistra grādu – Imanta Kokara diriģēšanas klasē. Studijas turpinājis orķestra diriģēšanā Grācas Mūzikas un mākslas augstskolā Austrijā pie profesora Martina Zīgharta. Viņš regulāri uzstājas ar visiem Latvijas profesionālajiem orķestriem, ir diriģējis orķestrus Kremerata Baltica, Maskavas kamerorķestri Musica Viva, ūmeo simfonisko orķestri, stīgu orķestri Helsinki Strings, J. Svetlanova Krievijas Valsts Akadēmisko simfonisko orķestri. Sadarbojies ar pasaulē atzītiem solistiem – Maksimu Risanovu, Kristīni Blaumani, Egilu Siliņu, Aleksandru Antoņenko, Jūliusu Bergeru, Gidonu Krēmeru, Nikolasu Altštetu, Duglasu Vebsteru, Inesi Galanti un citiem.

Liepājas Simfoniskais orķestris ir vecākais orķestris Baltijas valstīs. Tā vēsture aizsākās 1881. gadā ar pirmās Baltijas Filharmonijas dibināšanu. Liepājas Simfoniskais orķestris veido nozīmīgu kultūras epicentru ne tikai Kurzemē, bet visā Latvijā, īpašu uzmanību pievēršot latviešu mūzikas popularizēšanai un jaunrades iniciēšanai.

Orķestris ir saņēmis Latvijas valsts augstāko apbalvojumu mūzikā – Lielo Mūzikas balvu (2006. gadā), kā arī sešas Latvijas Mūzikas ierakstu gada balvas. Kopš 2010. gada Liepājas Simfoniskajam orķestrim ir valsts orķestra statuss. Kopš 2017./2018. gada sezonas Liepājas simfoniskā orķestra galvenais diriģents ir Gintars Rinkēvičs.

Aplicinājums orķestra spēles augstajai kvalitātei ir piedalīšanās valstiski nozīmīgos pasākumos – ievērojamu kultūras centru atklāšanas ceremonijās. Te jāpiemin Rēzeknes akustiskā koncertzāle "Gors", rekonstruētā Rīgas kultūras pils "Ziemeļblāzma" un Latvijas Nacionālā bibliotēka.

Liepājas Simfoniskais orķestris tiek aicināts uzstāties klausītājiem daudzviet pasaulē. Orķestris koncertējis Austrijā, Spānijā, Zviedrijā, Polijā, Malaizijā, Omānā, Lietuvā, Grieķijā, Igaunijā, Ķīnā, Indijā, Japānā u.c.

LSO sevišķas uzmanības lokā ir Latvijas komponisti un viņu daiļrades veicināšana, orķestris ir daudzu jaunu simfonisko skaņdarbu pasūtītājs un pirmatskaņotājs, kā arī aktīvi veic ierakstus, tai skaitā arī sadarbībā ar ārzemju mūzikas izdevējkompānijām – Odradek, Toccata, Wergo, SKANI.